

HUDOBNÁ VÝCHOVA 5. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	5. ročník
Časový rozsah výučby ŠVP/ŠkVP	1 hodina, spolu 33 vyučovacích hodín 1/0 h.
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobno-výchovný proces musí v zásade vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí. Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte si inými druhmi umenia. Základnými prostriedkami v hudobno-výchovnej práci sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, zvyšujú záujem žiakov o hudbu ale o umenie ako také, rozvíja ich individuálne schopnosti ale aj prácu v kolektíve, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím s využitím špecifickej národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklad na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiaka. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačných, inštrumentálnych, hudobno-pohybových /reprodukčné a produkčné/, percepčných činností) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania. Získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou, spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových veľikánov hudby a ich vybrané diela. Prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať a hodnotiť hudobné diela v kontexte s hudbou analyzovať, syntetizovať podnety a poznatky z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, náboženstvo). Na základe prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní cez symfónie, oratória, fugy, ...) slovne, pohybovo a výtvarne vyjadriť svoje vnútorné zážitky, postoje, etické myslenie, ďalej schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Téma : Ako sa nám prihovára hudba

Obsahový štandard:

Čo by sme mali vedieť z predošlých ročníkov - piesne Keby mala rozum stonožka, Maličká som húsky pasiem, Zahrajte mi muzikanti, Zebra

Zahrajme sa s hudbou - rytmus, tanec, rytmika, takt, vytlieskávanie, Láska je tu s nami

Rytmus - rytmus, takt, prízvuk, rytmika, metrum, rytmus v hip hope a modernej hudb

Július Letňan - Zázračná muzika - výrazové prostriedky, vnímanie hudby

Melódia – Melodika - pieseň- Krásna, krásna, kde si húsky pásla

Dynamika - forte, mezzoforte, piano, krescendo, dekrescendo

Tempo a agogika . Symfonický orchester, agogika, hip hop, tempo, Spievanky spievanky, Láska je tu s nami

Harmónia a polyfónia - harmónia, polyfónia, radosť, smútok, strach, neistota, beznádej, city v hudbe, A. Vivaldi – štyri ročné obdobia (Leto a zima)

Inštrumentácia - zvuková farebnosť, hudobné nástroje, M. Ravel, Let čmeliaka, A. Dvořák – slovanské tance, akord

Výkonový štandard:

Žiaci (vedia): Interpretujú piesne, ktoré sa naučili v predchádzajúcich ročníkoch. Dokáže čisto a kultivovane interpretovať tieto piesne vzhľadom na hlasový rozsah a hlasovú hygienu. Vedieť vytlieskať zadané cvičenia a spojiť spievanie s rytmom (tlieskať, dupať do rytmu so spevom) uvedomiť si čo je rytmus a že sa s ním stretávame nielen pri spievaní, ale aj pri pohybe – tanec uvedomiť si čo je rytmus a jeho lepšie pochopenie na príklade piesní ako. Hlava, ramená, ..., Žiť bez rytmu sa nepatrí spoznať rytmus, jeho význam v hudbe, tanci v minulosti (Carmina Burana od Carla Orffa a v ľudových piesňach ako Za čo tí voly.

spoznať využitie rytmu v súčasnej dobe na príklade hip hopu a Rock and rollu. Pochopia, že hudba môže vyjadrovať pocity, má dej, rôzny charakter, ktoré uskutočňuje prostredníctvom výrazových prostriedkoch ako rytmus, melódia, harmónia. Spoznajú význam melódie ako neoddeliteľnej súčasť akejkoľvek hudobnej formy. Naučiť sa spievať pieseň Krásna, krásna a Sedela na vršku. Naučia sa dynamicky spievať a vlastnými slovami popísať dynamiku v zadaných skladbách ako Kopala studienku, Ide furman dolinou. Pomenujú základné druhy tempa po slovensky aj po taliansky. Zapišu tempá aj skratkami. Na základe ukážky určiť aké tempo má skladba a vie zapísať to po taliansky skratkou aj celým názvom. Definovať, čo je to tempo a agogika. Vokálne interpretuje pieseň spievanky spievanky v rôznych tempách podľa príkazu učiteľa. Vyťukať rytmus prstom po stole v na základe ukážky F. Schopena – mazurka zvládne vokálne interpretovať a zároveň rytmicky búcha a tlieska na pieseň P. Nagyho Láska je tu s nami. Charakterizovať čo je to harmónia a polyfónia. Na základe ukážky povedať aké city v ňom vyvoláva hudobná ukážka. Vokálne interpretuje pieseň: Neďaleko od Trenčína, Biely kvet. Charakterizuje čo je dôležité ak chce autor spraviť čo najkrajšiu inštrumentáciu skladby. Povie čo je to inštrumentácia. Vymenuje á hudobných nástrojov orchestra. Povedať čo je to akord a vymenuje tri akordy

téma : **Prostredníctvom hudby spoznáваме kultúru iných národov**

Obsahový štandard:

Slovensko - hymna Európskej únie – 1. Van Bethowen – Óda na radosť, Zhrajte mi muzikanti, mala som ja rukávce, Úsmev

Rómska a Rusínska hudba, Česká, Poľská, Maďarská - História, umenie, architektúra, veľkí jednotlivci krajín, skladby: Jój mamó, Hymna Českej republiky, Proč bychom se netěšili, Oh maňo, Dej mi víc své lásky, Nech hovoria, že to ne je láska, Az a szép, az a szép

Výkonový štandard:

Žiaci vedia) : Vokálne interpretujú hymnu Európskej únie. Zvládne vokálne interpretovať dve slovenské ľudové piesne a jednu pol. Charakterizuje základné poznatky zo zemepisu a dejepisu o jednotlivých krajinách. Vymenuje dve architektonické pamiatky jednotlivých krajín. Vymenuje dvoch interpretov klasickej hudby a súčasnej plus uvedie dve ich diela. Naučí sa vokálne interpretovať minimálne jednu pieseň z piesní ako sú uvedené v obsahovom štandarde

Téma : **Hudba spojená s inými druhmi umenia**

Obsahový štandard:

Rozprávková opera - opera, história, A. Dvořák – Rusalka, dej, postavy

Opereta a muzikál - opereta, opera, muzikál, história, Čert a káča, Modrá ruža, neberte nám princeznú

Muzikál - DVD ukážka muzikálu

Balet - balet, história, Labutie jazero, Luskáčik, tanec, P. I. Čajkovskij

Melodráma : *Vodník* - Z. Fibich, melodráma, dej, postavy, divadelné hranie

Výkonový štandard:

Žiak (vie) : Charakterizuje čo je to rozprávková opera. Vymenuje tri základné prvky opery. Porozpráva dej opery Rusalka. Pomenuje najznámejšiu Áriu z opery Rusalka. Charakterizuje rozdiel medzi operou, muzikálom a operetou. Vymenuje po jednom príklade z opery, operety a muzikálu. Vokálne interpretuje pieseň z muzikálu Neberte nám princeznú- Tri slová. Charakterizuje čo je to balet. Vymenuje dva najznámejšie balety a kto ich napísal. Vymenuje dve baletné školy sveta. Prerozpráva dej melodrámy vodník. Určí hlavné postavy. Dramaticky nacvičí melodrámu vodník so svojimi spolužiakmi.

4. Metódy a formy

Skupinové, projektové a diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, beseda, zážitkové, kognitívne a skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, obrazové a zvukové, metóda hrania rolí a pod. špecifické metódy ako intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívne, improvizácia.

5. Učebné zdroje

- Učebnica hudobnej výchovy pre 5 roč. ŽS, SPN, Bratislava, 2009

- Encyklopédia Svet hudby, internet, CD/DVD – hudobné ukážky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválený MŠ SR č. 7/2009-R z 28. apríla 2009

Procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánny prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.

HUDOBNÁ VÝCHOVA 6. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	6. ročník
Časový rozsah výučby ŠVP/ŠkVP	1 hodina, spolu 33 vyučovacích hodín 1/0 h.
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobno-výchovný proces musí v zásade vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí. Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobná výchova umožňuje žiakom tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte si inými druhmi umenia. Základnými prostriedkami v hudobno-výchovnej práci sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, zvyšujú záujem žiakov o hudbu ale o umenie ako také, rozvíja ich individuálne schopnosti ale aj prácu v kolektíve, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím s využitím špecifickej národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklad na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiaka. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačných, inštrumentálnych, hudobno-pohybových /reprodukčné a produkčné/, percepčných činností) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania. Získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou, spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových veľikánov hudby a ich vybrané diela. Prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať a hodnotiť hudobné diela v kontexte s hudbou analyzovať, syntetizovať podnety a poznatky z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, náboženstvo). Na základe prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní cez symfónie, oratória, fugy, ...) slovne, pohybovo a výtvarne vyjadriť svoje vnútorné zážitky, postoje, etické myslenie, ďalej schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Téma : **Hudba minulosti a súčasnosti**

Obsahový štandard:

Úvodná hodina – muzikál, opera, piesne z 5. ročníka

Pravek a starovek – nástroje, hlas, vznik hudby, materiál, Grécko, Čína, India – nástroje

Stredovek: kresťanská a svetská hudba – trubadúri, kódex, iniciála, gregoriánsky chorál, igríci, fídula, pieseň Bol teplý máj, Enigma

Renesancia: hudba na hradoch a zámkoch – Rarpeggio, Renesancia, Taliansko, Mikelangelo Buonarroti, hudobné formy: moteto, omša, madrigal a hudobné nástroje: lutna, virginal, fídula

Barok – opera, oratórium, polyfónia, prezdobenosť, perla, Taliansko, Francúzsko – Versailles, monódia, concerto grosso

P. Vivaldi, J. S. Bach a G. F. Händl – Štyri ročné obdobia, Judáš Makabejský, Toccata a fuga d mol, fuga, organ

Hudba najznámejších veľikánov Baroka – Štyri ročné obdobia, Fúga d mol, thine by the Glory

Hudobný barok na Slovensku – Nebudeme ovce pásti Juraj Zrunek, F. Bajan, františkáni, S. Capricornus

Klasicizmus – klasický, Viedeň, 18. storočie, polyfónia, hravosť, veselosť, melodika

J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven – Viedeň, Nemecko, opera, oratória, Requiem, Osudová symfónia

Hudba klasicizmu na Slovensku – J. A. Zimmermann, Empírové divadlo – Hlohovec, Grasalgovicov palác, Bratislava, J. N. Hummel

Sliačanské ľudové piesne – Vretienko mi padá, Veruže mi zahraj Sliačanská muzika, Keď som prešla Sliačanské uličky

Vianočné koledy – Daj Boh šťastia, Vstávajte pastieri, Každý deň budú vraj Vianoce, Biele Vianoce

Romantizmus – Napoleon, MS, cit, smútok, fantázia, koncerty a tanec, valčík, spevnosť, harmónia, lesný roh, klarinet, klavír, opera a opereta

G. Verdi a R. Wagner – opera, Aida, Nabucco, boj za národnú slobodu, kráľ opery

N. Paganini, F. Schopen – huslista, klavírista, klavírne skladby, koncerty, tvorba, zaujímavosti zo života

P. I. Čajkovskij, A. Dvořák – Praha, Amerika, Rusalka, Čert a Káča, balet, labutie jazero, Luskáčik, opera

Slovenský romantizmus – J. Kollár – literatúra, Štúrovci, Slovenské spevy, J. L. Bella, Kováč Wieland, keby som bol vtáčkom

Impresionizmus – maliarstvo, V. van Gogh, pohyb, nedokončená hudba, Claude Debussy, M. Ravel.

Výkonový štandard:

Žiak má: Zopakovať základné pojmy z HV piateho ročníka správnu intonáciu ľubovoľnej jednej ľudovej a jednej modernej piesne napr. Vretienko mi padá a Láska je tu s nami. Spozná vznik hudby v praveku. Vymenuje minimálne 3 typické nástroje praveku. Vymenuje minimálne tri druhy materiálov z kt. sa vyrábali praveké nástroje. Charakterizuje základné znaky starovekej hudby Grécka, Číny a Indie. Charakterizujú na základe ukážky. Gregoriánskeho chorálu cirkevnú hudbu v stredoveku. Nakreslia iniciálu vlastného mena. Interpretujú pieseň Bol teplý máj. Preložia text od K. Knechtovej : Môj Bože, kt. je v staroslovienčine. Charakterizuje základné znaky svetskej a cirkevnej hudby renesancie. Vymenuje aspoň 3 hudobné formy a nástroje renesancie. Pozná tri hudobné školy renesancie. Vypočuje si ukážky: W. Byrd : Earl og Oxford. Zvládne základné kroky tancov panava a galiarda. Charakterizuje základné znaky barokovej hudby a obdobia baroka. Uvedie jednu typickú architektonickú pamiatku. Vysvetlí pojmy ako opera, polyfónia, monódia, concerto grosso. Charakterizujú základné diela troch veľikánov Baroka. Vymenujú minimálne dva diela od týchto autorov. Charakterizuje pojem gufa a toccada. Vysvetlí úlohu organa v hudbe Baroka. Počúva a učí sa vnímať ukážky od týchto veľikánov. Podá základnú charakteristiku obdobia baroka na Slovensku. Zvládne vokálnu interpretáciu piesne Nebudeme ovce pásti. Vokálna interpretácia najznámejších Sliačanských ľudových piesní. Podá základnú charakteristiku obdobia. Vymenuje minimálne troch veľikánov klasickej hudby. Pomenuje centrum klasicizmu v hudbe. Charakterizuje tvorbu Haydna, Beethovena a Mozarta. Vymenuje po troch dielach od každého z nich. Charakterizuje Beethovenov vzťah ku

Slovensku. Vymenuje aspoň dvoch predstaviteľov slovenského klasicizmu. Pomenuje centrá hudobného umenia v tomto období na Slovensku. Má vokálne interpretovať jenu vianočné koledu a jednu modernú pieseň s vianočnou tematikou napr. Daj Boh šťastia a Každý deň budú vraj Vianoce. Vie zaradiť hudobné obdobie do historických súvislostí. Vymenuje aspoň tri základné prvky baroka. Vymenuje minimálne tri hudobné nástroje. Charakterizuje vznik operety. Vymenuje tri rozdiely medzi operou a operetou. Vymenuje minimálne 5 predstaviteľov romantizmu. Charakterizuje tvorbu Verdiho a Wagnera. Vymenuje aspoň dve opery od oboch predstaviteľov. Vokálne interpretuje pieseň bor Židov od G. Verdiho. Charakterizuje život a tvorbu Paganniniho a Schopena. Vymenuje dve zaujímavosti zo života Paganiniho. Vymenujú dva klavírne koncerty schopena. Vymenuje dve najznámejšie opery A. Dvořáka a jednu operetu. Vymenuje dva najznámejšie balety od Čajkovského. Pozná dve zaujímavosti zo života A. Dvořáka a P. I. Čajkovského. Charakterizuje pôsobenie A. Dvořáka v Amerike. Charakterizuje obdobie romantizmu na Slovensku. Interpretuje báseň Žltá ľalia. Zvládne vokálnu interpretáciu piesni Keby som bol vtáčkom. Pozná najznámejšiu operu od J. L. Bellu: Kováč Wieland. Vypočuje si ukážku na internete. Charakterizuje obdobie impresionizmu v hudbe a umení. Vymenuje jedného najznámejšieho maliara tohto obdobia. Uvedie dva znaky hudby impresionizmu. Vymenuje aspoň jedno dielo od Debussyho a Ravela.

Téma : Prostredníctvom hudby spoznáваме kultúru iných národov

Obsahový štandard:

Rakúsko, Nemecko, Taliansko a Francúzsko, Anglicko, Rusko, Okolie Stredozemného mora, Amerika, Japonsko, Argentína - - História, umenie, architektúra, veľikáni jednotlivých krajín, Tichá Noc, Mlyny, Santa Lucia, Costa dela Vita, Marseilleisa, We will rock you, Kaťuša, Mňana, Amore mio, Glory, glory Hallelujah, Růže z Texasu, Jó třešne zrály, Samba do Brasil, More

Výkonový štandard:

Žiak : Charakterizuje základné poznatky zo zemepisu a dejepisu o jednotlivých krajinách. Vymenuje dve architektonické pamiatky jednotlivých krajín. Vymenuje dvoch interpretov klasickej hudby a súčasnej plus uvedie dve ich diela. Naučí sa vokálne interpretovať minimálne jednu pieseň z piesní ako sú uvedené v obsahovom štandarde.

4. Metódy a formy

Skupinové, projektové a diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, beseda, zážitkové, kognitívne a skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, obrazové a zvukové, metóda hrania rolí a pod. špecifické metódy ako intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívne, improvizácia.

5. Učebné zdroje

- Učebnica hudobnej výchovy pre 6 roč. ŽS
- Encyklopédia Svet hudby, internet, CD/DVD – hudobné ukážky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválený MŠ SR č. 7/2009-R z 28. apríla 2009

Procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánny prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.

HUDOBNÁ VÝCHOVA 7. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	7. ročník
Časový rozsah výučby ŠVP/ŠkVP	1 hodina, spolu 33 vyučovacích hodín 1/0 h.
Škola	Základná škola Jozefa Hanulu, Školská 927/2, Liptovské Sliache
Názov ŠkVP	Tradície regiónu v srdciach našich žiakov
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobno-výchovný proces musí v zásade vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí. Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobná výchova umožňuje žiakom tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte si inými druhmi umenia. Základnými prostriedkami v hudobno-výchovnej práci sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, zvyšujú záujem žiakov o hudbu ale o umenie ako také, rozvíja ich individuálne schopnosti ale aj prácu v kolektíve, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím s využitím špecifickej národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklad na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiaka. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačných, inštrumentálnych, hudobno-pohybových /reprodukčné a produkčné/, percepčných činností) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania. Získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou, spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových velikánov hudby a ich vybrané diela. Prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať a hodnotiť hudobné diela v kontexte s hudbou analyzovať, syntetizovať podnety a poznatky z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, náboženstvo). Na základe prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní cez symfónie, oratória, fugy, ...) slovne, pohybovo a výtvarne vyjadriť svoje vnútorné zážitky, postoje, etické myslenie, ďalej schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce.

3. Obsah vyučovacieho predmetu

Témy : **Hudba minulosti a súčasnosti**

Obsahový štandard:

Úvodná hodina - muzikál, opera, piesne z 6. ročníka

Romantizmus - Napoleon, MS, cit, smútok, fantázia, koncerty a tanec, valčík, spevnosť, harmónia, lesný roh, klarinet, klavír, opera a opereta

G. Verdi a R. Wagner - opera, Aida, Nabucco, boj za národnú slobodu, kráľ opery

N. Paganini, F. Schopen - huslista, klavírista, klavírne skladby, koncerty, tvorba, zaujímavosti zo života

P. I. Čajkovskij, A. Dvořák - Praha, Amerika, Rusalka, Čert a Káča, balet, labutie jazero, Luskáčik, opera

Slovenský romantizmus - J. Kollár – literatúra, Štúrovci, Slovenské spevy, J. L. Bella, Kováč Wieland, keby som bol vtáčkom

Impresionizmus - maliarstvo, V. van Gogh, pohyb, nedokončená hudba, Claude Debussy, M. Ravel

Ludové piesne Slovenska - Štidiri, štidiri, mala som ja rukávce, Ej Saltín, Na tej detve studňa murovaná

Hudba Amerických Slovákov - Amerika, vyst'ahovalectvo, tradície, slovenská liga, Keď sa Slovák, V Amerike som pracoval

História tanca - Pavana, rituál, módaf, suite, menuet, balet, valčík, štvorilka, stoličkový rock and roll

Moderná hudba severnej Ameriky - Americký vidiek, country, cowboy, Růže z texasu, Jó třešné zrály

Počiatky modernej hudby na Slovensku - intervaly, stupnice, A. Moyzes, E. Suchoň, Krútnava, Trávnice, J. Cikker, Vyletel sokol

Populárna hudba : jazz

Spirituál - Duke Ellington, New Orleans, černosi, blues, kostoly, Scot Joplin

Jazz a dixilandové orchestre - orchester, sasofón, trombón, trúbka, swing, spirituál, Sumertime

Country a western - Americký vidiek, country, cowboy, Růže z texasu, Jó třešné zrály, bendžo, Johnny Cash, Kreslím si ružu, J. Stivín, európski prisťahovalci

Folk a šanzón - Francúzsko, E. Piaf, M. Matie, Milord, H. Suchý, Šlitr, J. Melkovič, folk rock, gitara, fúkacia harmonika, J. Nohavica, harfa, gajdy, cimbal, Bob Dylan

Divadlo a muzikál - Muzikál, história, USA, Broadway, Česká republika, Syrínó z predmestia, neberte nám princeznú, Loď komediantov, Vlasy, Jesus Christus Superstar

Muzikál – divadlo Semafor a Siráno z predmestia - Semafor, J. Voskovec, J. Verich, J. Satinský, M. Lasica – ktosi je za dverami

Svetové muzikály - West side story, Jesus Christus superstar, Hair, pomáda

Rock n' roll - rock, USA, rythm and blues, Bill Haley, Elvis Presley, prúdy rock and rollu

The Beathles a Elvis Presley - Chrobáci, VB, USA, kráľ rokenrolu, Pár havraní copánků, drogy, Michaelle

Queen a Rolling Stones - VB, Bohemian rapsody, Fredy Mercury, AIDS, valiace sa kamene, radio gaga, koncerty, fanúšikovia, Nick Jagger, hard rock, I Can't Get No Satisfaction

Súčasná populárna hudba – projekt.

Výkonový štandard:

Žiak : Charakterizuje vznik operety . Vymenuje tri rozdiely medzi operou a operetou. Vymenuje minimálne 5 predstaviteľov Romantizmu. Charakterizuje tvorbu Verdiho a Wagnera. Vymenuje aspoň dve opery od oboch predstaviteľov. Vokálne interpretuje pieseň bor Židov od G. Verdiho. Charakterizuje život a tvorbu Paganniniho a Schopena. Vymenuje dve zaujímavosti zo života Paganiniho. Vymenujú dva klavírne koncerty Schopena. Vymenuje dve najznámejšie opery A. Dvořáka a jednu operetu. Vymenuje dva najznámejšie balety od Čajkovského. Pozná dve zaujímavosti zo života A. Dvořáka a P. I. Čajkovského Charakterizuje pôsobenie A. Dvořáka v Amerike. Charakterizuje obdobie romantizmu na Slovensku. Interpretuje báseň Žltá ľalia. Zvládne vokálnu interpretáciu piesni Keby som bol vtáčkom. Pozná najznámejšiu operu od J. L. Bellu: Kováč Wieland. Vypočuje si ukážku na internete. Charakterizuje obdobie impresionizmu v hudbe a umení. Vymenuje jedného najznámejšieho maliara tohto obdobia. Uvedie dva znaky hudby impresionizmu. Vymenuje aspoň jedno dielo od Debussyho a Ravela. Zvládnuť vokálnu interpretáciu ľubovoľných troch ľudových piesni s vlastného regiónu alebo Slovenska. Vymenuje minimálne dve krajiny, kde sa ľudia sťahovali za prácou v 19. Storočí zo Slovenska. Vymenuje tri príčiny sťahovania Slovákov z Uhorska. Vokálne interpretuje aspoň jednu pieseň Amerických Slovákov. Vymenuje minimálne tri historické tance. Zvládne pohybovo zatancovať jeden z tancov. Charakterizuje módu a vývoj tanca v od praveku po súčasnosť. Oboznámi sa a charakterizuje hudbu amerického vidieka. Zvládne vokálnu interpretáciu piesne Růže z Texasu a Jó třešně zrály. Vymenuje troch predstaviteľov slovenskej modernej hudby. Priradí k nim po jednom najvýznamnejšom diele. Prerozpráva dej opery Krútnava. Vokálne interpretuje pieseň Páslo dievča pávy. Vymenuje intervaly. Vymenuje základné stupnice. Charakterizuje čo je to džez a kde vznikol. Povie, ktoré mesto bolo centrum džezu. Vymenuje dvoch predstaviteľov džezu. Vokálne interpretuje pieseň Swing low. Vymenuje základné nástroje dixilandu Vokálne interpretuje pieseň Milord a Sumertime. Charakterizuje čo je to spirituál. Charakterizujú vznik country a westernu. Vymenujú dvoch predstaviteľov ako J. Cash a A. Brezovská. Vokálne interpretuje pieseň Kreslím si ružu. Vymenuje dve piesne od J. Casha. Charakterizuje čo je to šanzón, folk a folk rock. Vymenuje tri typické nástroje folk rocku. Vymenuje troch predstaviteľov folk rocku a dvoch predstaviteľov šanzónu. Pozná najznámejšiu pieseň do E. Piaf Milord. Vokálne interpretuje túto pieseň. Charakterizuje históriu muzikálu. Pomenuje kolísku muzikálu. Vymenuje tri svetové muzikály a prvý muzikál na svete. Vokálne interpretuje pieseň z muzikálu Jesus Christus Superstar: Poslední večere. Charakterizuje vývoj muzikálu v ČSR. Vymenuje dvoch predstaviteľov divadla Semafór. Vymenuje tri najznámejšie České muzikály. Vymenujú dvoch najznámejších slovenských humoristov. Vokálne interpretujú pieseň Rodný môj kraj a Horela lipka horela. Pozerajú DVD jedného zo svetových muzikálov a na jeho základe vysvetlia hlavné znaky muzikálu. Prerozpráva dej muzikálu. Charakterizuje čo je to rock nad roll. Vymenuje tri prúdy rock and rollu. Vymenuje dvoch predstaviteľov rock and rollu. Pomenuje ako sa volala

prvá skladba v tomto štýle. Vymenuje tri piesne od Elvisa Presleyho a Beathles. Akú prezývku mali Beathles. Interpretujú piesne Pár havraních copánků a Michaelle. Charakterizuje kapelu Queen a Roling Stones. Vymenuje od každej kapely dva ich hity. Charakterizuje prvky hard rocku. Povie po dve zaujímavosti o každej z kapiel. Vokálne interpretuje pieseň Radio gaga, We will rock you. Vokálne interpretuje pieseň We are the world od M. Jaksona. Vymenuje tri jeho najobľúbenejšie kapely. Vypracuje projekt a ním zvolenú kapelu, ktorá v súčasnosti koncertuje a vydáva albumy. Vypracuje projekt na ľubovoľnú slovenskú populárnu kapelu/spevák/speváčka.

4. Metódy a formy

Skupinové, projektové a diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, beseda, zážitkové, kognitívne a skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, obrazové a zvukové, metóda hrania rolí a pod. špecifické metódy ako intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívne, improvizácia.

5. Učebné zdroje

- Encyklopédia Svet hudby, internet, CD/DVD – hudobné ukážky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválený MŠ SR č. 7/2009-R z 28. apríla 2009

Procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánný prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Uskutočňuje sa priebežné a celkové hodnotenie žiaka.